

4 *Michał Jaxa-Bąkowski z Zaborowa*

ur. 1725(±1) r. w *Kraszewicach* zm. 1793 r. w

syn Mikołaja (3)

żona Apolonia Ślaska h. Grzymała (c. Jana i Ludwiny Szembek), ur. 1750, zm. *po 1806*; ślub w 1770 r.

dzieci: Apolonia (zmarła dzieckiem)

- *dzieciństwo w Kraszewicach; nauki pobierał w Piotrkowie Tryb. (najprawdopodobniej w kolegium pijarskim)*
- 13.10.1737 r. w Kraszewicach **Marek** [chyba pomyłka wpisu w metryce – w. być **Michał**] **Bąkowski** był ojcem chrzestnym Brygidy Jadwigi, córki *Labor. Jana i Jadwigi Cerańów* [AACz KM par. *Chelmo*]
- 21.09.1739 r. w Koczoni **Michał Bąkowski** był ojcem chrzestnym Mateusza, syna *Labor. Franciszka i Agnieszki Wybanów z Koczoni* [AACz KM par. *Chelmo*]
- 1.09.1743 r. w Kraszewicach **Michał Bąkowski** był ojcem chrzestnym (w parze ze swą siostrą Barbarą) Reginy, córki *Kacpra i Agnieszki Michalskich* [AACz KM par. *Chelmo*]
- 22.09.1743 r. w Koczoni **Michał Bąkowski** był ojcem chrzestnym Mateusza, syna *Błażeja i Zofii Wróblów* [AACz KM par. *Chelmo*]
- 21.04.1745 r. w Strzelcach **Michał Bąkowski** (z Ur. Brygidą swoją rodzoną siostrą) uczestniczył w ceremonii chrztu *Wojciecha Teodora, syna Wielmożnych Ludwika i Anny Dobieckich łowczych ziemi łomżyńskiej, prawowitych małżonków ze Strzelc* [AACz KM par. *Chelmo*]
- 2.03.1748 r. w Zalesiu **Michał Bąkowski** z Kraszewic był ojcem chrzestnym *Kazimierza, syna Labor. Sebastiana i Katarzyny Mańczyk* [AACz KM par. *Wielgomłyny*]
- 6.05.1748 r. w Chelmie **Michał Bąkowski towarzysz oddziału pancernych JKM** wraz ze swą matką *Zofią Bąkowską*, pod czasyną *ciechanowską*, był świadkiem na ślubie *Ur. Jana Birzeńskiego podczaszego dobrzyńskiego z Ewą Walewską panną, córką zmarłego Wielm. Aleksandra Walewskiego miecznika sieradzkiego i Bony z Wężyków* [AACz KM par. *Chelmo*]
- 20.01.1749 r. w Chelmie **Michał Bąkowski** był ojcem chrzestnym *Agnieszki, córka Jana i Marianny Różyczków, ogrodników z Chelma* [AACz KM par. *Chelmo*]
- 18.06.1752 r. we wsi *Rutka* **Michał Bąkowski, podczaszy chęciński z Kraszewic**, był ojcem chrzestnym *Julianny, córki Urodz. Józefa i Marianny Żuchowskich z Rutki* [AACz KM par. *Wielgomłyny*]
- w testamencie ojca Mikołaja (1756) otrzymał maj. *Goszczewice*

mapa P43 S31

Goszczewice, wś i folw. nad rz. Radomką, pow. radomski, gm. Przytyk par. Wrzos [Sul].

- cześnik radomski (powiatu radomskiego) – w l. 1755-1764
- 23.05.1762 r. w Dziepłci **Michał Bąkowski stolnik radomski** był świadkiem na ślubie swojej siostry *Marianny* ze *Stefanem Świdzińskim*
- podpisał z woj. sandomierskiego Suffragia wyboru króla *Stanisława Augusta* w dniu 6 IX 1764 r. [Vol. Leg. t. VII, 234]
- podstoli radomski w latach 1764-1768
- dworzanin króla *Stanisława Augusta*
- przywilejem króla *Stanisława Augusta* z dn. 30.09.1765 r. [patrz dok. 24] dostał wieś *Brzezinki* w pow. radomskim, woj. sandomierskim; w następnym, 1766 r., ustąpił swoich praw do wsi *Brzezinki – Zaleskiemu*

- *podczaszy radomski* w 1768 r., potem *stolnik radomski*
- 18.05.1774 r. w *Sokolej Górze* **Michał Bąkowski (wraz z żoną)** byli rodzicami chrzestnymi *Apolonii*, córki swego brata *Jana Felicjana* [AACz KM par. *Wielgomłyny*]
- 30.07.1775 r. **Michał Bąkowski** był świadkiem (razem z *Karolem Dunin Wąsowiczem* podsędkiem ziemi radomskiej, *Stefanem Dunin Wąsowiczem* kapitanem budziszowskim, *Andrzejem Dunin Wąsowiczem* chorążym radomskim, *Wojciechem Święcickim* podsędkiem wiślickim i sędzią zamku radomskiego) na ślubie *Aleksandra Podkańskiego* kapitana radomskiego z *Anną Szydłowską* kapitanidesą uszycką. Ślubu udzielał biskup *Jan Karcki*, sufragan metropolii gnieźnieńskiej [Księga parafialna w Skrzynnie, założona 24.04.1766 r.]
- powołany przez Sejm 1775 r. na członka komisji do rozstrzygnięcia sporu finansowo-ziemskiego dot. wsi *Bienicice* **Bieniędźcice**, 2) wś i folw. pow. radomski, gm. Wolanów, par. Jarosławice [Sul] [Vol. Leg. t. VIII s. 338]

- otrzymał list z dn. 5.06.1792 r. od posła na Sejm Wielki Michała Strasza, podsędką radomskiego [patrz: *Michał Strasz*]
- wobec braku potomka – przekazuje maj. Goszczewice Franciszkowi, synowi brata Stanisława
- 27.12.1806 r w Potworowie **Apolonia ze Ślaskich Bąkowska** asystowała (wraz z Michałem Straszem) przy chrzcie Michała Napoleona Karola Hieronima Wojciecha s. Jana i Marianny ze Straszów Stadnickich [KM par. Potworów]
- Muzeum Narodowe w Kielcach; portrety pary małżeńskiej: Michała Jaxa-Bąkowskiego stolnika radomskiego i jego żony Apolonii ze Ślaskich (malował B.[altazar] Gołębiowski w 1771 r. i 1774 r.).

Ten zasadniczo późnobarokowy portret, jednak w typie popularnym nadal w wieku XVIII, ukazuje „Sarmatę” z wysoko podgoloną głową, z seledcem, i sumiastymi wąsami, w zbroi, z narzuconym futrem barwy złocisto-brązowej (lub płaszczem podbitym takim futrem), spiętym ozdobną broszą na prawym ramieniu. Pod szyją stolnika widać fragmenty białej koszuli z kołnierzykowymi zaokrąglonymi wyłogami, spiętymi małym guzkiem, i czerwono-czarnego kaftana. Warstwa malarska obrazu uległa w znacznym stopniu destrukcji, stąd - ostrość konturów rysów twarzy modela i płaskość lapidarnej formy półpostaci. W kolorystyce przeważają tony ciepłe.

Rokokowo-klasycystyczny portret stolnikowej Bąkowskiej, ukazuje młodą kobietę w toalecie według mody zachodnioeuropejskiej: w stroju z żółtej sukni z krynoliną i dekoltem, w narzuconym przez plecy błękitnym płaszczu, w jasnej wysokiej peruce, z biżuterią (kolczyki, sznureczek pereł na szyi). Bąkowska trzyma w prawej dłoni złożony wachlarz (pierwotnie w tej samej ręce trzymała medalion lub zegarek; zmiana nastąpiła w trakcie pozowania). Kolorystyka ma tendencję do uwypuklania chłodnych tonów błękitnych.

-
- Ślascy (Ślascy, Szlascy) h. Grzymała, rodzina zamieszkała na Mazowszu [Szlasy, Ślasy – kilka wsi (Sz. Leszcza, Sz. Uniemy, Sz. Żalne, Sz. Bure, Sz. Łosino) w pow. ciechanowskim [Sul]]; od. XVII w. część rodziny w Małopolsce [Dobranowice, wś i folw. pow. miechowski, gm. Kowale, par. Poborowice (...); w 1785 r. własność Bogusława Ślaskiego [Sul]]
  - W latach 1783-1784 NN Ślaski był posesorem zastawnym **Krańnicy**
  - Piotr na Szlaczach Ślaski podpisał „Sufragia... r. 1764” z pow. opoczyńskiego [Vol. Leg. t. VII s. 234]
  - **Ślasy**, wieś, gm. Korzecko, par. Chęciny [Sul]; obecnie ulica-fragment dzielnicy Zalesie Stare w Kielcach
  - Franciszek Dionizy Siarczyński (1758 – 1829) „Opis powiatu radomskiego”:
„**Goszczewice** - 34 domy mieszkalne. Grunty dobre, częściowo piaszczyste. Rodzinne gniazdo rodziny Gościszewskich a następnie Podlodowskich, Wasowskich, Rosnowskich, Zaborowskich, a ostatnio Bąkowskich”.

Apolonia Jaxa-Bąkowska, h. Ślasy=Grzymała, ze Ślasków urodziła się w roku 1750, (rodzice: Jan Ślaski [s. Bogusława] i Ludwina Szembek ze Słupowa)
Apolonia i Michał Jaxa-Bąkowski byli małżeństwem w roku 1770 (w wieku 20 lat)
Apolonia miała brata Bogusława Ślaskiego